

УКРАЇНА

(19) UA (11) 53218 (13) U
(51) МПК (2009)
A61M 21/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПСИХОКОРЕКЦІЇ

1

(21) u201004565

(22) 19.04.2010

(24) 27.09.2010

(46) 27.09.2010, Бюл.№ 18, 2010 р.

(72) МОТУЗКА ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ

(73) МОТУЗКА ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ

(57) 1.Спосіб психокорекції, що включає вплив на психіку людини і зміну її емоційних характеристик з попереднім отриманням зображення людини, виявленням її особистих характеристик, що підлягають змінам, визначенням напрямку їх змін, зміною рис зображення обличчя, які приводять у відповідність виявленому напрямку, та корегують її особисті характеристики в заданому напрямку шляхом впливу на зоровий аналізатор оточуючих та самої людини неодноразовим пред'явленням зображення, який відрізняється тим, що отримання зображення людини та зміну рис зображення здійснюють за допомогою лікувально-оздоровчої маски, лицьовий рельєф якої відповідає рельєфу обличчя людини, з наявністю очних ямок, губ, який пацієнт самостійно неодноразово надає риси відповідно до свого емоційного психологічного стану і за зображенням обличчя роблять висновки щодо емоційних характеристик та психологічного стану людини.

2

2. Спосіб за п. 1, який відрізняється тим, що первинне зображення обличчя людини на лікувально-оздоровчій масці виконує безпосередньо пацієнт на початку лікування, виявлення особистих характеристик пацієнта, що підлягають змінам, визначення напрямку їх змін проводить психотерапевт, а зміну рис зображення обличчя маски здійснюють пацієнти під час психокорекції за допомогою психотерапевта.

3. Спосіб психокорекції за п. 1 або за п. 2, який відрізняється тим, що при отриманні зображення обличчя людини та зміні рис зображення обличчя на лікувально-оздоровчу маску наносять лінії або накладають штучні елементи.

4. Спосіб психокорекції за будь-яким з пп. 1-3, який відрізняється тим, що при отриманні зображення обличчя людини та зміні рис зображення обличчя у лікувально-оздоровчій масці змінюють форми окремих частин лікувально-оздоровчої маски.

5. Спосіб за будь-яким з пп. 1-4, який відрізняється тим, що вплив на зоровий аналізатор додатково доповнюють звуковим впливом або впливом на нюх, характер яких підбирають у відповідності з напрямком змін особистих характеристик пацієнта.

Корисна модель відноситься до медицини і може бути використана у галузі психотерапії при застосуванні арт-терапії.

Відомі способи психокорекції із застосуванням арт-терапії, наприклад, складання пазлів, малювання. Ці дії заспокоїливо впливають на пацієнтів, але деякі із пацієнтів через психічні проблеми вважають, що не в змозі самостійно створити зображення, тому відмовляються від малювання. До того ж різна тематика малюнків, зміна тем під час психокорекції ускладнює роботу психотерапевта, заважає відстежувати динаміку змін психологічного стану пацієнта. Тому використання одного постійного об'єкта під час психокорекції допомагає психотерапевту відстежувати глибинні емоційні особисті характеристики пацієнтів.

Найбільш близьким за суттю є спосіб психокорекції [патент RU 55592 U A 61 K 8/00], що включає

вплив на психіку людини і зміну її емоційних характеристик, за яким попередньо отримують зображення людини, виявляють її особисті характеристики, що підлягають змінам, визначають напрямку їх змін, змінюють риси обличчя та/або інші атрибути зображення, які приводять у відповідність виявленому напрямку, викликають зміни по відношенню до людини оточуючих та корегують його особисті характеристики в заданому напрямку шляхом впливу на зоровий аналізатор оточуючих та самої людини неодноразовим пред'явленням створеного зображення.

Але в цьому способі психокорекції пацієнт не приймає безпосередньої участі в створенні зображення, він особисто не приймає участі в зміні рис зображення, тобто є пасивним учасником процесу психокорекції.

(13) U

(11) 53218

(19) UA

В основу корисної моделі поставлена задача активізації участі пацієнта в процесі психокорекції за рахунок арт-терапії у вигляді створення зображень на лікувально-оздоровчих масках, що позитивно впливає на його емоційні характеристики і, в кінцевому підсумку, на результат психокорекції пацієнта.

Поставлена задача вирішується тим, що спосіб психокорекції включає вплив на психіку людини і зміну її емоційних характеристик з попереднім отриманням зображення людини, виявленням її особистих характеристик, що підлягають змінам, визначенням напрямку їх змін, зміною рис зображення обличчя, які приводять у відповідність виявленому напрямку, та корегують її особисті характеристики в заданому напрямку шляхом впливу на зоровий аналізатор оточуючих та самої людини неодноразовим пред'явленням зображення.

Отримання зображення людини та зміну рис зображення здійснюють за допомогою лікувально-оздоровчої маски, лицьовий рельєф якої відповідає рельєфу обличчя людини, з наявністю очних ямок, губ, якій пацієнт неодноразово надає риси відповідно до свого емоційного психологічного стану і за зображенням обличчя роблять висновки щодо емоційних характеристик та психологічного стану людини.

Краще, коли первинне зображення обличчя людини на лікувально-оздоровчій масці виконує безпосередньо пацієнт на початку лікування, виявлення особистих характеристики пацієнта, що підлягають змін, визначення напрямку їх змін проводить психотерапевт, а зміну рис зображення обличчя здійснюють пацієнти під час психокорекції за допомогою психотерапевта.

Краще, коли при отриманні зображення обличчя людини та зміні рис зображення обличчя на лікувально-оздоровчу маску наносять лінії або накладають штучні елементи.

Краще, коли при отриманні зображення обличчя людини та зміні рис зображення обличчя у лікувально-оздоровчій масці змінюють форми окремих частин лікувально-оздоровчої маски.

Краще, коли вплив на зоровий аналізатор доповнюють звуковим впливом або впливом на нюх, характер яких підбирають у відповідності з корекцією і напрямком змін особистих характеристик пацієнта.

Отримання зображення людини, виконане пацієнтом, дозволяє психотерапевту виявити його особисті характеристики, що підлягають змін, визначити напрямку їх змін, проводити відповідне корегування.

Неодноразове надання пацієнтом зображенню на масці рис обличчя відповідно до свого емоційного психологічного стану дозволяє відслідковувати хід процесу психокорекції, його динаміку.

Створення первинного зображення обличчя людини, виконане пацієнтом безпосередньо на лікувально-оздоровчій масці при першому зверненні, дозволяє психотерапевту за рисами зображення обличчя маски оцінити психологічний стан пацієнта на момент звернення, наявність необхідності психокорекції, виявити особисті характеристики пацієнта, що підлягають змін, визначити

напрямок їх змін. Зміна рис зображення обличчя на лікувально-оздоровчій масці, яку здійснюють пацієнти під час психокорекції за допомогою психотерапевта, віддзеркалює особисті емоційні характеристики пацієнта на час виконання зображення, хід психокорекції, її успішність.

Коли при отриманні зображення обличчя людини та зміні рис зображення обличчя у лікувально-оздоровчій масці пацієнт змінює форми окремих частин лікувально-оздоровчої маски, це дозволяє пацієнту самостійно відобразити особисті емоційні характеристики, допомагає у створенні бажаного виразу обличчя самого пацієнта.

Коли при отриманні зображення обличчя людини та зміні рис зображення обличчя на лікувально-оздоровчу маску наносять лінії або накладають штучні елементи, це дозволяє пацієнту самостійно відобразити особисті емоційні характеристики, допомагає у створенні бажаного виразу обличчя самого пацієнта. Цьому сприяє застосування штучних елементів: очей, губ, бо деякі із пацієнтів через психічні проблеми вважають, що не в змозі самостійно створити зображення. До того ж створення зображення на масках є видом арт-терапії, що, як відомо, корисно для людей з психічними проблемами.

Доповнення звуковим впливом, найчастіше музичним, характер якого підбирають у відповідності з корекцією і напрямком змін особистих характеристик пацієнта, впливу на зоровий аналізатор дозволяє ширше і ефективніше впливати на емоційні характеристики пацієнта. Вплив на нюх, як відомо, є сильно діючим засобом, що впливає на емоційні характеристики пацієнта також дозволяє поліпшувати стан пацієнта.

Розглянемо застосування способу на прикладах.

Приклад 1. Пацієнт - 20-річний юнак звернувся по допомогу до психотерапевта. Без обговорення проблеми йому було запропоновано виконати тест з лікувально-оздоровчою маскою. В результаті нанесення ліній отримано зображення обличчя маски, яке відображає страх. Під час спілкування юнак розповів, що три місяці тому його вкусила собака, з того часу він панічно їх боїться, придбав балончик із сльозогінним газом і при наближенні собак бере його до рук. Психіатром були запропоновані дії на зміну його психоемоційного стану.

Із запропонованих варіантів знищення або очищення зображення маски пацієнт обрав очищення, змивши його водою та губкою з маски та намагаючись знищити негативні почуття в собі. Психотерапевт запропонував йому пробачити собі, хоча спочатку його це дуже здивувало, адже це його вкусили а не він, але потім погодився, оскільки зрозумів, що напад собаки міг бути спровокований саме ним, а собака охороняла об'єкт або боялася за своїх цуценят і таким чином їх захищала. Пацієнт цього напевне не знав, але навіть коли "без вини винуватий" намагався пробачити собі, він тим самим запустив механізм примирення і пробачення собаки.

Після проведення процедури очищення маски пацієнт мав прояви дискомфорту та стурбованості.

Була включена мелодійна, спокійна музика та психотерапевт запропонував виконати зображення обличчя маски звільнення від страху. Юнак виконав настанову: пригадав зі свого особистого досвіду ситуацію, коли він грався та бавився з собакою на пікніку за містом разом із друзями і мав при цьому відчуття спокою, задоволення та радості. Цією картиною він намагався витіснити та звільнитись від негативних переживань стосовно випадку з собакою, до того ж зрозумів, що собака не зрозуміла його намірів. Також психотерапевт розповів юнакові, що тварини відчувають чужий страх, це може спровокувати їх агресію і, якщо пацієнт не впорається зі страхом, йому доведеться постійно ходити з балончиком зі сльозогінним газом, що не є вирішенням проблеми. Юнак погодився з тим, що не варто боятися собак, а треба вміти з ними поводитися, спокійно оцінювати їх поведінку і діяти адекватно ситуації.

Юнак нанесенням кольорових ліній та з'єднанням підрізів, зроблених на масці, створив спокійне, з іронічною усмішкою на вустах, зображення обличчя маски. Проявів тривожності та дискомфорту у пацієнта не спостерігалось, тобто було отримано позитивний проміжний результат та прогрес в психоемоційному стані.

Юнаку було запропоновано виконати зображення обличчя маски рівноваги, впевненості та гармонії.

Пацієнт створив зображення обличчя маски за виразом, подібне до попередньої, але в більш яскравих тонах. Таким чином було отримано матеріальне підтвердження загального позитивного результату від проведеного сеансу психокорекції.

Зображення обличчя маски сподобалось пацієнту. Цю і попередню маску він забрав додому для споглядання, зорової та ментальної фіксації психологічних установок психотерапевта і своїх супутніх емоційних характеристик.

Через два дні юнак знову прийшов, та повідомив, що він пограв з собакою знайомого, а потім з іншою, незнайомою безпритульною собакою надворі. Спочатку остерігався її, а потім, коли побачив, що вона мирно налаштована, то погладив її та почав з нею гратися, потім нагодував, тепер вона іноді супроводжує його, коли він виходить з дому.

В результаті психокорекції проблему панічного страху пацієнта перед собаками вирішено, що підтвердилось на практиці.

Приклад 2. Пацієнтка - жінка середнього віку звернулася по допомогу до психотерапевта з проблемою, що її ігнорує колектив. Без обговорення деталей проблеми їй було запропоновано психотерапевтом виконати тест з лікувально-оздоровчою маскою. Пацієнтка створила зображення обличчя маски, яке відтворює невдоволен-

ня. Для цього вона розрізала маску видаливши очні ямки та верхню частину маски (волоссяного покриву та лобну частину), аргументувавши це тим, що вона не розуміє, чому її не бачать, не чують та не розуміють.

Психотерапевтом була проведена бесіда і пацієнтці було запропоновано виконати зображення обличчя маски рівноваги, впевненості та гармонії.

Пацієнтка нанесенням ліній створила зображення обличчя маски у пастельних тонах із незначним виразом обличчя, але без проявів агресії.

Після проведення психотерапевтом п'яти сеансів терапії, акцентованих на доброзичливість, пацієнтка самостійно нанесенням кольорових ліній та з'єднанням підрізів, зроблених на масці, створила спокійне, доброзичливе зображення обличчя маски.

Проявів тривожності та дискомфорту у пацієнтки психотерапевт не спостерігав, тобто було отримано прогрес в емоційному стані та позитивний результат, який призвів до того, що пацієнтка заспокоїлася, поступово її стосунки в колективі налагодились.

Приклад 3. Звернувся пацієнт - молодий чоловік 25 років, нещодавно його відрахували з футбольної команди. Психотерапевт запропонував пройти тест. Пацієнт створив зображення обличчя маски з колючими очима, зведеними бровами, напіввідкритими губами (вирізавши отвір), підрізав зону носогубних складок які утворили загальний мімічний вираз злоби та ненависті. Психотерапевтом було проведено три сеанси терапії, акцентованих на надання пацієнту врівноваженості, впевненості та гармонії з оточуючими.

Останнє зображення обличчя маски пацієнта було у спокійній кольоровій гамі з накладними штучними блакитними очима та посмішкою на вустах, тобто пацієнт створив зображення обличчя маски, яке відповідає привітності та оптимізму. У пацієнта зникли напади злоби та ненависті, стан відкритий, він відновив самостійні тренування. Через 10 днів після закінчення психокорекції, він пройшов відбір, його взяли до іншої команди, за яку він успішно виступає.

Таким чином активізація участі пацієнта в процесі психокорекції за рахунок арт-терапії у вигляді створення зображень обличчя на лікувально-оздоровчих масках позитивно впливає на його психоемоційні особисті характеристики і, в кінцевому підсумку, на результат психокорекції пацієнта. До того ж використання одного постійного об'єкта під час психокорекції допомагає психотерапевту відстежувати глибинні психоемоційні особисті характеристики пацієнтів і тому є зручним для запровадження.